

Januar 2025
København

Vedr.: Høringsvar over udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære

Uddannelsesforbundet har modtaget udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære i høring. Forbundet har følgende kommentarer:

Overordnede bemærkninger

Uddannelsesforbundet kvitterer for intentionerne med juniormesterlæren og bakker generelt op om at styrke praksisfaglighed og erhvervsrettede aktiviteter i folkeskolen. Det er positivt for alle elever i folkeskolen og ikke kun for de få, der har svært ved at leve op til kravene i folkeskolen.

Bemærkninger til 'Før juniormesterlære'

Uddannelsesforbundet noterer sig, at det påhviler eleven og forældrene at indgå en aftale om praktik i forbindelse med juniormesterlære, som skolens leder skal vurdere og godkende. Uddannelsesforbundet gør opmærksom på, at det vil gavne elevens uddannelsesforløb, at undervisere og vejledere, der kender både eleven og ordningen, inddrages i beslutningsprocessen for at skabe et oplyst og kvalificeret beslutningsgrundlag.

Bemærkninger til 'Under juniormesterlære i virksomhed'

Uddannelsesforbundet retter en opmærksomhed på, at de unge i juniormesterlære også har ret til personlig, social og faglig udvikling som deres jævnaldrende. For nogle unge vil det være gavnligt for deres faglige robusthed at møde en virksomhed i juniormesterlæreordningen, men det er vigtigt, at også deres personlige og sociale udvikling prioriteres. Det er ikke garanteret, at arbejdspladserne, der tager de helt unge elever i juniormesterlære, har de rette kompetencer til at håndtere unge, der for eksempel har diagnoser eller mistrives. De helt unge vil udgøre en ny målgruppe i virksomhederne, som kræver noget andet end de unge og voksne, som virksomhederne i øvrigt møder i praktik- og elevforløb.

Det kan derudover også være en stor udfordring for unge i målgruppen, hvis de ikke har tilknyttet faste voksne, som de møder hver dag. Forbundet retter derfor en opmærksomhed på, at den form for vekselluddannelse, som juniormesterlæreordningen lægger op til, kræver en vis portion modenhed og robusthed for at lykkes, særligt hvis den unge ikke følges af en fast voksen, som sikrer en tryk overgang mellem skole og virksomhed.

Det er vigtigt, at de unge i juniormesterlære får en god første oplevelse med arbejdsmarkedet. Det indebærer blandt andet, at de unge er omfattet af arbejdsmiljøregler for unge i praktik, og at der er en grænse for antal timer, de må arbejde dagligt.

Forbundet er bekymret for, om juniormesterlæren udfordrer de praktik- og oplæringsressourcer, der er i virksomhederne. Allerede i dag kan det på nogle områder være vanskeligt at finde praktik- og oplæringssteder til elever på EUD og FGU, og det er vigtigt, at juniormesterlæreeleverne ikke udfordrer det yderligere. Vores anbefaling er, at der i stedet indføres en elevløn på niveau med den på FGU.

Bemærkninger til 'Under juniormesterlære i kommunalt praktisk undervisningsforløb'
Uddannelsesforbundet finder det positivt, at folkeskoleelever med oprettelsen af praktiske undervisningsforløb får mulighed for at lære gennem en anden didaktisk tilgang, end den der hersker i folkeskolen i dag. Det har lærerne på ungdomsskolerne, FGU og erhvervsuddannelsernes grundforløb stor erfaring med. Forbundet opfordrer til at inddrage dem i udviklingen af tilbuddet.

Det foreslås i udkast til bekendtgørelse om juniormesterlære, at kommunalbestyrelsen skal indgå driftsoverenskomster med en erhvervsskole eller FGU-institution. Forbundet formoder, at der i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse indskrives en hjemmel til, at institutionerne kan indgå driftsaftaler med kommunerne om praktiske undervisningsforløb - som en del af juniormesterlæreordningen - svarende til det, der i dag står i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse ift. udbud af valgfag for elever på 7.-9. klassetrin og visse valgfag, forløb og aktiviteter på folkeskolerne og om at varetage 10.-klasseundervisning, jf. folkeskoleloven.

Bemærkninger til 'Efter juniormesterlæren'
Uddannelsesforbundet er bekymret for, om eleverne i juniormesterlære, der er i praktik i en virksomhed, vil opnå det faglige niveau i de almene fag og den modenhed, der kræves for at gennemføre en erhvervsuddannelse. Det er særligt udfordrende, hvis målgruppen for juniormesterlæren - som forventet - vil være mindre ressourcestærke unge, som i forvejen har større frafaldsrisiko på erhvervsuddannelserne. Hvis regeringens udspil til reform af ungdomsuddannelserne som foreslået, giver juniormesterlæreelever direkte adgang til EUD, er det afgørende, at for-forløbet til grundforløbet etableres med den nødvendige tid og ressourcer til at klargøre eleverne til grundforløbet, for eksempel i form af GF+ for målgruppen.

Med venlig hilsen
Hanne Pontoppidan
Formand for Uddannelsesforbundet